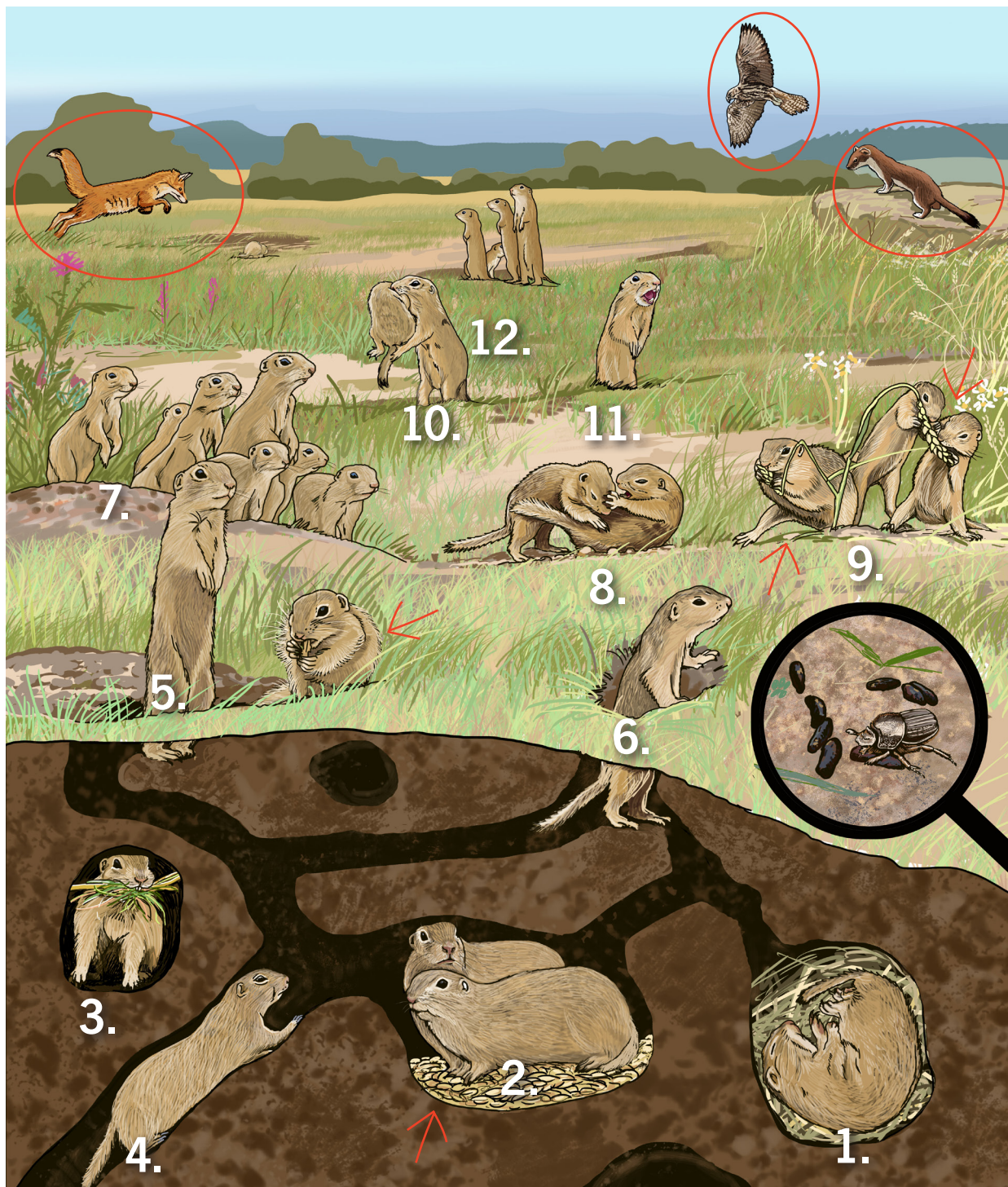

9 CO ZASYSLIL SYSEL

1. Na úvodním obrázku vidíte život v jedné sýslí kolonii.
Stručně popište, co sýslí pod jednotlivými čísly dělají.

9 CO ZASYSLIL SYSEL

1. *Sysel v noře během zimního spánku. Zimní spánek může trvat až 8 měsíců. Vchod do nory ucpávají sysli na zimu senem.*
2. *Sysli si mohou nosit do svých nor potravu, kde ji mohou v klidu zkonzumovat. Na rozdíl od křečků neskladují v norách dlouhodobě potravu (nedělají si zásoby na zimu).*
3. *Sysel nesoucí si do své nory stébla trávy, aby je použil jako výstelku hnízda.*
4. *Sysel hloubící nory. Většinu života stráví sysli v systému podzemních nor.*
5. *Mladí sysli před norou pozorují a zkoumají okolí. Mladí jedinci, kteří se přidružují ještě mateřské nory, si mezi sebou hrají a pohvizdují.*
6. *Sysel vylézající z nory. Nory se dle účelu dělí na nory úkrytové (dočasné), které slouží k ukrytí před nebezpečím a mají pouze jeden východ, a trvalé nory (hnízdni), jež představují až desetimetrový systém chodeb s hnízdní komorou vyplněnou stelivem.*
7. *Sysli ve svém typickém prostředí, kterým je step. Dnes u nás najdeme kolonie syslů na pravidelně kosených plochách s dlouhodobě nízkým travním porostem do 15 cm (např. letiště či golfová hřiště).*
8. *Hrající si mláďata. Během hry si mláďata trénují svoje pohybové dovednosti a učí se odhadovat vlastní schopnosti. Učí se také pozorováním ostatních jedinců v kolonii.*
9. *Potravní chování. Sysli krmící se na obilných klasech. Podzemní a nadzemní části rostlin tvoří hlavní součást jídelníčku syslů.*
10. *Samice v tlamě přenáší mláďata. Sysli jsou aktivní výlučně během dne.*
11. *Varování. Jedinec pomocí hlasového varovného signálu upozorňuje ostatní členy kolonie na blížící se nebezpečí.*
12. *Hlídkující jedinci, kteří pozorují okolí, zda ostatním syslům z kolonie nehrozí nebezpečí.*

9 CO ZASYSLIL SYSEL

2. Na obrázku slyší kolonie zakroužkujte přirozené nepřátele slyšů a pojmenujte je.

Na obrázku jsou zachyceni liška obecná, lasice kolčava a roroh velký. Mezi další nepřátele slyšů patří

kočka domácí, lasice hranostaj, kuna skalní, tchoř stepní, tchoř tmavý, káně lesní, moták pochop,

krkavcovití ptáci – vrána obecná a straka obecná.

3. Popište, co se děje na obrázku „pod lupou“.

Obrázek zachycuje vzájemné vztahy s vrubounovitými brouky - lejnožrouty a hnojníky. Samice vrubounovitých

brouků kladou vajíčka do slyšího trusu, který slouží jako potrava vylíhlým larvám. Lejnožrouti využívají pro

svůj vývoj i trus jiných druhů (např. králíků), hnojníci jsou specializováni pouze na trus slyša obecného.

4. Na obrázku vyhledejte ty slyšy, které bychom mohli označit za hlídače slyší kolonie. Pod kterými čísly se ukrývají a pomocí čeho jste je poznali?

12. hlídkující jedinci, 11. jedinec varující ostatní slyšy před nebezpečím, 5. mladí jedinci pozorující okolí nory.

Hlídkující jedinec stojí na zadních končetinách, rozhlíží se a kontroluje okolí před případným nebezpečím.

V případě ohrožení kolonie varuje její členy hlasitými signály. Jedinci se při hlídkování střídají. Je velmi

důležité, aby výška travního pokryvu nepřesáhla 15 cm, aby tak slyšy měli dostatečný přehled o svém okolí.

5. Jak tráví slyšy zimu?

Zimu přečkávají slyšy ve stavu zimního spánku (hibernace). Výrazně jim poklesne tělesná teplota

(může poklesnout až na 0,2 °C), tepová i dechová frekvence. Zásoby potravy na zimu neshromažďují a energii

čerpají pouze z vytvořených podkožních tukových zásob. Během zimního spánku ztrácejí 1/4 až 1/3 své hmot

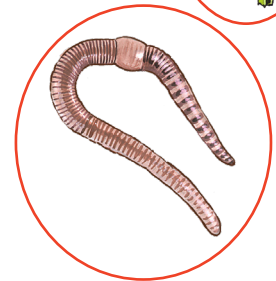
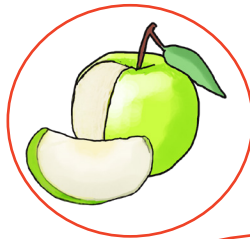
ností. Délka zimního spánku slyšů je 180 až 240 dnů. První slyšy se začínají ukládat k zimnímu spánku již

během července, polední pak v říjnu. Probouzí se na jaře dle teplot v březnu či na začátku dubnu.

9 CO ZASYSLIL SYSEL

6. Čím se živí syselel během roku a čím v zimě?

Modrou barvou zakroužkujte zimní potravu, červenou barvou pak potravu letní.

7. Co je pro potravní chování syslů typické?

V létě a na podzim převládají v jídelníčku syslů plody a semena, dále se sysli živí nadzemními i podzemními částmi rostlin a bezobratlými živočichy (vzácně i drobnými obratlovci). V zimě sysli nepřijímají potravu a jsou odkázáni pouze na svoje zásoby podkožního tuku. Nedělají si zásoby jako křečci.

Na obrázku syslí kolonie vyznačte šipkou sysle, kteří mají s tímto potravním chováním něco společného.

8. Popište, proč se podle vás syselel nazývá syselel a jak toto jméno získal.

Pojmenování syslů nejspíše vzniklo tak, že se lidé mylně domnívali, že si sysli dělají (podobně jako křečci) zásoby krmení na zimu. Sysli si nosí do svých nor stébla trávy, aby je použili jako výstelku hnízda, případně je v klidu v noře zkonzumovali, nenosí je však do nor za účelem dlouhodobého skladování.

9. Jak vzájemně komunikují členové syslí kolonie?

Jedinci v kolonii spolu udržují vizuální kontakt. Komunikují pomocí pachových značek a různých hlasů. Varovné signály jsou vydávány při bezprostředním ohrožení života, během vzájemných kontaktů a po zaregistrování predátora. Pomocí svých hlasů se také individuálně rozpoznávají.